

« zurück blättern vor »

SZPICEL subst. m., ab 1869; ‘Geheimagent der Polizei, Spion, Zuträger’ – ‘tajny agent policji, wywiadowca, szpieg, donosiciel’: (1869) 1952 Lam Świat 123 *Milcia oświadczyła [...] że to jest przebrzydły [...] szpicel policyjny.* ◦ 1890 DP 130 4, Nowo *Co do insynuacji o szpiclach w Watykanie, to minister oświadcza wyraźnie, że droga rządu pruskiego jest tą samą, jaką obiera Papież.* ◦ †1894 Słotw., Sw *Jeśli jaki S[spicel] przyszedł do niego z zapytaniem o moich czynnościach i zajęciach...* ◦ (1910) 1957 Strug 281 *Tropili go szpicle z ochrony i łapacze z wydziału śledczego.* ◦ 1951 Morc.Urodzaj 140, DOR *Rozpuścili całe sfory szpicli po fabrykach i po pociągach, szpicle prowokują do zwierzeń, podsłuchują i donoszą.* – Sw (gw.), DOR (pogard.). ◊ **Etym: 1)** nhd. *Spitzel* subst. m., ‘Zuträger, heimlicher Denunziant, Diener der Geheimpolizei’, GRI. **2)** nhd. *Spitzel* subst. m., ‘in Süddeutschland soviel wie Geheimpolizei’, MEY 1897. ◊ **Der:** *szpiclować* v. imp., ‘denunzieren, bespitzeln’, 1948 Krzyw.I.Bunt 115, DOR, zuerst geb. Sw. ❖ Der Erstbeleg stammt aus Ostgalizien; das Wort ist also wohl über das in Galizien gesprochene österreichische Deutsch entlehnt worden. Das deutsche Wort ist eine zunächst in Wien zu Anfang des 19. Jhs. belegte Diminutivform zu *Spitz* ‘Hunderasse’, die als besonders wachsam gilt (DUDEN).

« zurück blättern vor »